

Nikos Engonopoulos

Atlantik (1954)

Radostně přeplouváme oceán...
Hymnus evangelistů

Kdo jsme? Kam jdeme?
Paul Gauguin

lod' troubí
vlak houká
znamení dávají z věží.
zbystřete
cesta začíná
pojd'te
odplouváme
cizí zem nás volá

už nebudeme vysedávat v kavárně
na kameny dlážděném náměstíčku
ztraceni v množství
klidných, nerušených, známých zákazníků,
tam, kde vládnu tradice, cudné ticho
cesta čeká
pojd'te: odplouváme,
cizí zem nás volá

pryč je snění v uličkách Pirea.
a noc nás nezastihne ve známých čtvrtích,
kde volají děti domů z večera
za světla lamp pouličních

na přístavní hrázi
nás nelákají přátelská zákoutí tak,
jako včera,
mrtvá průčelí krásných paláců
neozdobí naše šlechetná těla -
- hanba se jen zabývat včerejším průčelím -
opouštíme staré a neměnné
čekají nás nové cesty
čeká nás jiná zem.

rytmus už není náš cíl,
naš cíl zmizel ve dveřích
v kostele zhasly lustry, potemněly ikony
- ve tmě zmizel i kúr, kde se scházely matrony -
v přední části chrámu už jen plamínek věčného světla svítí

ale nás, nás volají místa cizí
a než rozední se s jitem
my odplujeme v cizí zem.

kloboučnice aranžuje peří – jako živé ptáky –
a čerstvé květiny
na klobouky
pošťák je unaven ježděním tam a zpátky
mlékař si na večer chystá jogurty
a u okna krásná panna ještě šije,
ale za chvíli jehlu odloží,
korunu utrpení
do tmavých vlasů vloží
a jed připravený od rána
naráz vypije
pramen teče, džbán se plní,
mlynář mlýnem otáčí,
na nebi panuje Měsíc, září Plejády
my odjíždíme
do cizí krajiny

kdo je střízlivý, ať hlídá kormidlo
u kotle je tanečník
naše křesla jsou styl rokoko
no a co! přeplujeme Atlantik!
orkány a bouře
vlnobití a hrůzy nás potrápí -
- ať se nám to líbí nebo nelíbí
vlny se budou zdvíhat
budou nás chtít pohltit
nebe se blesky bude zmítat
a slané vody
- jako bychom pod gejírem stáli -
budou nás ze všech stran kropit

ale vězte: nezahynem
nikdo
nikdo se neutopí
protože je nám dáno
zřít cizí zem

Slunce, bezvětrí, nebe modré bez mráčku
vody klidné tmavozelené
- jako obraz od Altamury -
shrbení u vesel se budeme kochat
nepopsatelným klidem a v dálce,
když zříme lovce velryb,
co bohatou kořist loví,
nepřepadne nás - v atmosféře napětí –

chvění po celém těle, zimnice
- a v tom se všechno mění -
mlha, loď vplouvá do mlhy
a nelze vidět vpřed
mlhavá clona sílí čím dál víc
a padají kapky
první kapky deště
a divoký vítr se zprudka zvedá
bere nám lana
bere čluny a stěžně
všechno z lodi serval
skučí na nás ze všech stran
a pustá loď se houpe ve vlnách
- jak vzdálené jste obrazy domova! -
pod námi se rozevírají propastné hlubiny
na horizontu šedo
- snad ne -
houstne
stmívá se
rozednívá
mlhavé clony, pak deště jako v závěsech
Slunce – jasné – skryté
a poryvy větru
cuchají matné datlovníky na dalekých ostrovech
máme velké zpoždění
kdy dorazíme
do cizí krajiny?

říkám Vám, Atlantik nás obklopil
je obrovský, jsme sami
jsme tiší, je strašný
semknul nás pevně jak skořápka ořechu
a do uší nám šeptá
divoce, vyhrožuje
obrat'me se k Bohu!
doufejme ve štěstí!
to místo, kam plujeme
- ať je kdekoli -
ukáže se nám někdy?
cizí země?

R o z p r a v a
člověče, ty, co bloumáš
sám – samotinký –
co pohledáváš
v nekonečném oceánu?
ztroskotání se nebojíš?
ani, že se opozdíš
- velmi opozdíš -

do cizí země
než dorazíš?

O d p o v ě d'
říkáte mi, že se ztratím, že ztroskotám
nebo že s velkým zpožděním dopluji tam,
kam směřuji
mohl jsem snad někdy
jednat jinak?
takto
mě vhodili
do oceánu
cesta se vyvíjí podle předurčeného plánu
- existuje víra?
k čemu jsou pochyby,
když nevládneme řádu
nezastavitelného střídání
klidných vod a vlnobití
klidu a bouří
k čemu jsou dobré?
někam doplujem, někam doplujem
na chvíli
zakuste představu
- jímá mě lítost -
co s námi bude
jestli není
cizí zem

teď se nacházíme v oceánu.

Nikos Engonopoulos, *Ποιήματα Β'*, Athina 1993, 159–166.

Překlad: Jana Zetíková